గుజరాత్రాష్ట్రం&ఓఆర్ఎస్. కంకి.

v.

డాక్టర్పి.ఎ. భట్&ఓ.ఆర్.ఎస్. కంకి.

(సివిల్అప్పీల్నెంబరు 8553-8557 ఆఫ్ 2014)

[వి.రామసుబ్రమణియన్, పంకజ్ మిథాల్], జె.జె.]

సర్వీస్ లా : సమాన వేతనం - అల్లోపతి వైద్యులు, స్వదేశీ వైద్యరంగంలోని వైద్యులు సమాన వేతనం పొందే విధంగా "సమాన పని" చేస్తున్నారని చెప్పగలిగితే , "టిక్కు వేతన సంఘం సిఫార్సుల ఆధారంగా అల్లోపతి వైద్యులతో సమానంగా అధిక వేతన ప్రయోజనాన్ని పొడిగించాలని ఎంబిబిఎస్ వైద్యాధికారులు కోరారు - - నిర్వహించబడింది: ఉన్నత వేతన స్కేలు మంజూరుకు విద్యార్హత ఆధారంగా వర్గీకరణ చెల్లుబాటు అయ్యే వర్గీకరణ - రెండు కేటగిరీల వైద్యులు సమాన వేతనానికి అర్హులు కావడానికి ఖచ్చితంగా సమాన పని చేయడం లేదు.

పే స్కేల్స్ - కేడర్ లో ఒకే పోస్టుకు అధికారుల నియామకం - వారు కలిగి ఉన్న విద్యార్హతల ఆధారంగా వేర్వేరు వేతన స్కేళ్లను నిర్ణయించడం - హోదా: ఉన్నత వేతన స్కేల్ మంజూరుకు విద్యార్హత ఆధారంగా వర్గీకరణ చెల్లుబాటు అయ్యే వర్గీకరణ - అందువల్ల విద్యార్హత ఆధారంగా వర్గీకరణ రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14, 16 లను ఉల్లంఘించదు.

అప్పీళ్లను అనుమతించిన హైకోర్టు..

హెల్డ్ : 1.1 విద్యార్హతల ఆధారంగా వర్గీకరణ రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14, 16 లను ఉల్లంఘించదు. అందువల్ల ఒకే కేడర్ లో నియమితులైన అధికారులకు విద్యార్హతల ఆధారంగా వేర్వేరు వేతనాలను నిర్ణయించవచ్చా లేదా అనేది ఇష్యూ నెం.1 కు సమాధానం రాష్ట్రానికి అనుకూలంగానూ, ప్రతివాదులకు వ్యతిరేకంగానూ ఉంటుంది. [పేరా 37] [314-డి-ఇ]

1.2 అల్లోపతి వైద్యులు అత్యవసర విధులు నిర్వహించడానికి మరియు ట్రామా కేర్ అందించడానికి అవసరం. వారు ఆచరించే శాస్త్రీయ స్వభావం, శాస్త్ర, ఆధునిక వైద్య సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అభివృద్ధి చెందడంతో, 23 అల్లోపతి వైద్యులు నిర్వర్తించగల అత్యవసర కర్తవ్యాన్ని, వారు అందించగల ట్రామా కేర్ ను ఆయుర్వేద వైద్యులు నిర్వర్తించలేరు. [పేరా 43] [316-డి-ఇ]

1.3 సంక్లిష్టమైన శస్త్రచికిత్సలు చేసే సర్జన్లకు ఆయుర్వేద వైద్యులు సహాయం చేయడం కూడా సాధ్యం కాదు, అయితే ఎమ్బిబియెస్ వైద్యులు సహాయపడగలరు. ఒక వైద్యవిధానంమరొకదానికంటే గొప్పదని ఈ కోర్టు అర్థం చేసుకోకూడదు. ఈ రెండు వైద్య శాస్త్ర వ్యవస్థల సాపేక్ష యోగ్యతలను అంచనా వేయడం ఈ న్యాయస్థానానికి అంతుచిక్కడం లేదు. వాస్తవానికి, ఆయుర్వేద చరిత్ర అనేక శతాబ్దాల నాటిదని ఈ కోర్టుకు తెలుసు. క్రీస్తుపూర్వం 800 నుంచి క్రీ.శ.1000 వరకు భారతీయ వైద్యం స్వర్ణయుగం "కరక-సంహిత", "సుశ్రుత-సంహిత" అని పిలువబడే రెండు వైద్య గ్రంథాల తయారీ ద్వారా గుర్తించబడిందని ఎన్సైక్లోపీడియాబ్రిటానికా పేర్కొంది. [పేరా 44] [316-ఇ-జి]

1.4 ప్రతి ప్రత్యామ్నాయ వైద్య విధానానికి చరిత్రలో సగర్వ స్థానం ఉండవచ్చు. కానీ నేడు స్వదేశీ వైద్యవిధానాల అభ్యాసకులు సంక్లిష్టమైన శస్త్రచికిత్సలు చేయడం లేదు. ఆయుర్వేద అధ్యయనం ఈ శస్త్రచికిత్సలు చేయడానికి వారికి అధికారం ఇవ్వదు. [పేరా 49] [319-బి-సి]

1.5 పోస్ట్ మార్టం లేదా శవపరీక్ష ఆయుర్వేద వైద్యుల పర్యవేక్షణలో నిర్వహించబడదు. 19738 క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 174 ప్రకారం ఆత్మహత్యపై పోలీసులు విచారణ జరిపి రిపోర్టు చేసే విధానం ఉంటుంది. సెక్షన్ 174 లోని సబ్ సెక్షన్ (3) ప్రకారం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సూచించిన నియమాలకు లోబడి, పోలీసు అధికారి, దానిని పరిశీలించే ఉద్దేశ్యంతో, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో నియమించిన ఇతర అర్హత కలిగిన వైద్యుని వద్దకు, (1) వివాహమైన ఏడేళ్లలోపు స్త్రీ ఆత్మహత్య చేసుకోవడం; (2) వివాహమైన ఏడు సంవత్సరాలలోపు స్త్రీ కొన్ని పరిస్థితులలో మరణించడం; మరియు (iii) మరణానికి కారణం గురించి ఏవైనా సందేహాలు ఉన్న సందర్భాలు. సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 176 ప్రకారం మరణానికి గల కారణాలపై మేజిస్ట్రేట్ల విచారణ ఉంటుంది. సెక్షన్ 176 యొక్క సబ్ సెక్షన్ (5) "సివిల్ సర్జన్ లేదా ఇతర అర్హత కలిగిన వైద్యుడు" అనే ఇలాంటి పదాలను ఉపయోగిస్తుంది. పోస్టుమార్టం నిర్వహించడానికి ఏయూఎస్డెచ్ వైద్యులు సాధారణంగా సమర్థులుగా నోటిఫై చేయబడరు. [పేరాలు50, 51] [319-సి-ఎఫ్]

1.6 నగరాలు/పట్టణాల్లోని జనరల్ ఆసుపత్రుల్లో ఔట్ పేషెంట్ రోజుల్లో ఎంబీబీఎస్ వైద్యులు వందలాది మంది రోగులకు వైద్యం చేస్తారని, ఆయుర్వేద వైద్యుల విషయంలో అలా జరగడం లేదన్నారు. ఐవీ ఇంజెక్షన్లు, ఏఆర్ టీ ఇంజెక్షన్లను ఆయుర్వేద వైద్యులు ఇవ్వలేరని గుజరాత్ ప్రభుత్వం తులనాత్మక చార్ట్ లో పేర్కొంది. [పేరాలు52-53] [319-ఎఫ్-హెచ్]

1.7 ఆయుర్వేద వైద్యుల ప్రాముఖ్యతను గుర్తించి, ప్రత్యామ్నాయ/స్వదేశీ వైద్య విధానాలను ప్రోత్సహించాల్సిన అవసరాన్ని గుర్తించినప్పటికీ, సమాన వేతనానికి అర్హులైన రెండు వర్గాల వైద్యులు ఖచ్చితంగా సమాన పని చేయడం లేదనే వాస్తవాన్ని ఈ న్యాయస్థానం విస్మరించకూడదు. అందువల్ల,

ఇష్యూ నెం.2 పిటిషనర్-రాష్ట్రానికి అనుకూలంగా మరియు ప్రతివాదులకు వ్యతిరేకంగా సమాధానం ఇవ్వబడుతుంది. [పేరా 54] [320-ఎ-బి]

1.8 హైకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను కొట్టివేయాల్సి ఉంటుంది. 08.09.2014 న ఈ కోర్టు ఇచ్చిన మధ్యంతర ఉత్తర్వుల వల్ల ప్రతివాదులు పొందిన ప్రయోజనాలను ప్రతివాదుల నుంచి రికవరీ చేయాల్సి ఉంటుంది. సాధారణ పరిస్థితుల్లో, ఈ కోర్టు రాష్ట్రం కోలుకోవడానికి అనుమతించాలని కోరుకోలేదు, కానీ కొంతమంది వైద్యులు పొందారు మరియు కొంతమంది పొందలేదు. ఆయుర్వేద వైద్యుల్లో 08.09.2014 నాటి ఈ కోర్టు మధ్యంతర ఉత్తర్వుల వల్ల ఇప్పటికే కొంత ప్రయోజనాలు పొందిన వారికి, అలాంటి ప్రయోజనాలు పొందని వారికి మధ్య వర్గీకరణ సాధ్యం కాదు. అంతేకాక, కోర్టు ఇచ్చిన మధ్యంతర ఉత్తర్వుల ద్వారా ఒక వ్యక్తి పొందిన ప్రయోజనాన్ని నిలుపుకోవడానికి అనుమతించరాదనే ప్రాథమిక సూత్రాన్ని విస్మరించలేము, కేసు యొక్క అంతిమ ఫలితం అటువంటి వ్యక్తికి వ్యతిరేకంగా ఉంటే. [పేరా 55] [320-బి-ఇ]

నార్త్ ఢిల్లీ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ వర్సెస్ డాక్టర్ రామ్ నరేష్ శర్మ 2021 (9) స్కేల్47; ది స్టేట్ ఆఫ్ మైసూర్ వర్సెస్ పి.నరసింగరావు ఎఐఆర్ 1968 ఎస్సీ 349 : [1968] దక్షిణ మధ్య రైల్వే 407;డాక్టర్ సి.గిరిజాంబాల్ వర్సెస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం (1981) 2 ఎస్.సి.సి155 : [1981] 2 ఎస్.సి.ఆర్782; మేవా రామ్ కనోజియా వర్సెస్ ఆల్ ఇండియా ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్సెస్ (1989) 2 ఎస్ సిసి 235 : [1989] 1 ఎస్ సిఆర్957; శ్యామ్ బాబువర్మ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1994) 2 ఎస్ సిసి 521 : [1994] 1 ఎస్ సిఆర్700; స్టేట్ ఆఫ్ హర్యానా వర్సెస్ రామ్ చందర్ (1997) 5 ఎస్సీసీ253 : [1997] 1

ఎస్.సి.ఆర్309; డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషన్, ఒడిశా వర్సెస్ ప్రమోద్ కుమార్ సాహూ (2019) 10 ఎస్సిసి674 - సూచించబడింది.

బ్రిటానికావాల్యూం-23 (15 వ ముద్రణ) లోని 776 వ పేజీలో ఉంది; ఫరూఖ్ ఎరాచ్ఉద్వాడియా రచించిన "మ్యాన్ అండ్ మెడిసిన్ - ఎ హిస్టరీ" - ప్రస్తావించబడింది

కేస్ లా రిఫరెన్స్

[1968] ఎస్.సి.ఆర్407 పేరా 27 గా సూచించబడింది

[1981] 2 SCR 782 పేరా 28 కు సూచించబడింది

[1989] 1 SCR 957 పేరా 31 కు సూచించబడింది

[1994] 1 SCR 700 పేరా 33 కు సూచించబడింది

[1997] 1 ఎస్.సి.ఆర్309 పేరా 34 లో ప్రస్తావించబడింది

(2019) 10 SCC 674 పేరా 36 కు సూచించబడింది

సివిల్ అప్పీలేట్ పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నంబర్లు 8553-8557 ఆఫ్ 2014.

అహ్మదాబాద్ హైకోర్టు 17.01.2014 న ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వుల ప్రకారం ఎస్ సీఏ నంబర్లు 3718, 6017, 6959, 2008 లోని 11706, 2009 లో 11363, ఎల్ పీఏ నంబర్లు 295, 610, 642, 964, 965.

తో

కోర్టు ధిక్కారణ పిటిషన్ (సి) నెం.701, 674, 916 ఆఫ్ 2017.

నీరవ్ మజుందార్, ప్రియాంక్అధ్యారు, రామేశ్వర్ ప్రసాద్ గోయల్, కుసుమ్ చౌదరి, అర్చన పాఠక్ దవే, స్వాతి ఘిల్డియాల్, దేవయాని భట్, వాది తరుపుadvocates హాజరయ్యారు.

కోర్టు తీర్పును వి వెలువరించారు రామసుబ్రమణియన్, జె.

1. బీఏఎంఎస్ (బ్యాచిలర్ ఆఫ్ ఆయుర్వేద ఇన్ మెడిసిన్ అండ్ సర్జరీ) పట్టా పొందిన వారిని ఎంబీబీఎస్ డిగ్రీలు పొందిన వైద్యులతో సమానంగా పరిగణించాలని, టిక్కు వేతన సంఘం సిఫార్సుల ప్రయోజనాలకు వారు అర్హులని పేర్కొంటూ అహ్మదాబాద్ గుజరాత్ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన ఉమ్మడి ఉత్తర్వుల నుంచి ఈ సివిల్ అప్పీళ్లు పుట్టుకొచ్చాయి.

2. పార్టీల తరపున మేధావులు వాదించడం విన్నాం.

3. 21.08.1989 న ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ సర్వీస్ డాక్టర్స్ ఆర్గనైజేషన్ జాయింట్ యాక్షన్ కౌన్సిల్తో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం ఆధారంగా, ప్రభుత్వ సర్వీసులో వైద్యుల సేవా పరిస్థితులు, ప్రయోజనాలను మెరుగు పరిచే ఉద్దేశ్యంతో 03.05.1990 న శ్రీ ఆర్.కె.టిక్కుచైర్మన్గా ఒక హై పవర్ కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు.

4. ఈ కమిటీ జూన్ 1990 నుంచి అక్టోబర్-1990 మధ్య కాలంలో 30 సమావేశాలు నిర్వహించి 31.10.1990 నివేదిక ప్రకారం తన సిఫార్సులను సమర్పించింది. ఎంబీబీఎస్ డిగ్రీలు, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ డిగ్రీలు, సూపర్ స్పెషాలిటీల్లో డిగ్రీలు ఉన్న సర్వీస్ డాక్టర్లు, టీచింగ్, నాన్ టీచింగ్ విభాగాల్లో ఉన్నవారికి మాత్రమే ఈ నివేదికలో సిఫార్సులు చేశారు.

5. 19.11.1990 నాటి ప్రత్యేక ఉత్తర్వు ద్వారా, భారతీయ వైద్య, హోమియోపతి అభ్యాసకుల వృత్తి మెరుగుదల మరియు కేడర్లను పరిగణనలోకి తీసుకునే ఉద్దేశ్యంతో అదే వ్యక్తి శ్రీ ఆర్.కె.టిక్కు అధ్యక్షతన మరో హై పవర్ కమిటీని ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ ఏర్పాటు చేసింది. ఈ కమిటీ 26.02.1991 న ఒక ప్రత్యేక నివేదికను సమర్పించింది మరియు ఇది ఆయుర్వేద / యునాని / సిద్ధ / హోమియోపతిలో డిగ్రీలు కలిగి ఉన్న ప్రత్యామ్నాయ వైద్య విధానాల అభ్యాసకులకు మాత్రమే పరిమితం చేయబడింది.

6. అల్లోపతి వైద్యులకు సంబంధించి 31.10.1990 నాటి టిక్కు కమిటీ సిఫార్సులను 14.11.1991 నాటి ఆఫీస్ మెమోరాండం ద్వారా భారత ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. అల్లోపతి వైద్యుల కోసం టిక్కు కమిటీ చేసిన సిఫార్సులను గుజరాత్ రాష్ట్రం కూడా ఆమోదించి తీర్మానం నెం.జి.హెచ్.ఎస్/1094/2842/టి తేది 17.10.1994 లో ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. రాష్ట్రంలో సరిపడా అల్లోపతి వైద్యులు అందుబాటులో లేరని, అందువల్ల ప్రతిభను ఆకర్షించాల్సిన అవసరం ఉందని 17.10.1994 నాటి ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు.

7. అల్లోపతి వైద్యులకు సంబంధించి 31.10.1990 నాటి టిక్కు కమిటీ సిఫారసులను అమలు చేసిన తరువాత, గుజరాత్ రాష్ట్రంలో 17.10.1994 నాటి ప్రభుత్వ తీర్మానం ద్వారా, అహ్మదాబాద్ లోని లోకల్ ఫండ్ ఆడిట్ 04.03.1998 మరియు 21.04.1998 నాటి లేఖల ద్వారా వివరణలు కోరింది.

8. దీనికి ప్రతిస్పందనగా, గుజరాత్ ప్రభుత్వ ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ 01.01.1999 నాటి నెం.కె.ఆర్.వి/1098/726/సిహెచ్ తో కూడిన ప్రభుత్వ తీర్మానాన్ని జారీ చేసింది, ఎంబిబిఎస్ కాని వైద్యాధికారులు కూడా ఈ ప్రయోజనానికి అర్హులని పేర్కొంది. టిక్కూ కమిటీ సిఫార్సులను ఎంప్లాయీస్ స్టేట్ ఇన్సూరెన్స్ స్కీమ్ కింద పనిచేస్తున్న వైద్యులకు కూడా 01.07.1997 నాటి ప్రభుత్వ పరిష్కారం ద్వారా వర్తింపజేశారని ఈ లేఖలో పేర్కొన్నారు.

9. భారత ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన 'కమ్యూనిటీ హెల్త్ వాలంటీర్ మెడికల్ ఆఫీసర్స్ స్కీమ్' కింద మొదట అడ్జాక్బేసిస్పై నియమితులైన, ఆ తర్వాత 1999 మేలో గుజరాత్ రాష్ట్రంలో విలీనమైన ప్రతివాదులు, టిక్కు వేతన కమిషన్ సిఫార్సుల ఆధారంగా అధిక వేతన ప్రయోజనాన్ని పొడిగించాలని కోరుతూ గుజరాత్ ఉన్నత న్యాయస్థానం ఫైలుపై 4 రిట్ పిటిషన్లు దాఖలు చేశారు. ఆయుర్వేద సంఘం, మొదట మెడికల్ ఆఫీసర్స్ క్లాస్-3 గా నియమించబడిన వ్యక్తులతో కూడినది. ఈ సంఘం కోరిన ఉపశమనం నాలుగు రిట్ పిటిషన్ల బ్యాచ్లో కోరిన ఉపశమనం మాదిరిగానే ఉంది.

10. 26.07.2012 నాటి ఒక సాధారణ ఉత్తర్వు ద్వారా, హైకోర్టు న్యాయమూర్తి అన్ని రిట్ పిటిషన్లను అనుమతించారు, ప్రత్యామ్నాయ వైద్య విధానాలలో డిగ్రీ పొందిన వైద్యులు ఎంబిబిఎస్ డిగ్రీని కలిగి ఉన్న వైద్యులతో సమానంగా చికిత్స పొందడానికి అర్హులని పేర్కొన్నారు.

11. గుజరాత్ రాష్ట్రం కోర్టు అప్పీళ్లకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చింది. పిటిషన్లు దాఖలు చేసిన తరువాత, 01.01.1999 నాటి తీర్మానాన్ని రద్దు చేస్తూ 31.07.2013 నాటి ప్రభుత్వ తీర్మానాన్ని కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జారీ చేసింది, దీని ద్వారా ఎంబిబిఎస్ డిగ్రీ లేని వారికి ఈ ప్రయోజనాన్ని విస్తరించింది.

ఎందుకంటే ఈఎస్ఐ స్కీమ్లో పనిచేస్తున్న ఎంబీబీఎస్ డిగ్రీ హోల్డర్లకు, ఇతర ప్రాంతాల్లో పనిచేస్తున్న ఎంబీబీఎస్ డిగ్రీ హోల్డర్లకు మధ్య వివక్ష తగదని న్యాయమూర్తి తేల్చిచెప్పారు.

12. అయితే ఎంబీబీఎస్, నాన్ ఎంబీబీఎస్ డాక్టర్లు ఇద్దరూ ఒకే కేడర్లో భాగమని, అందువల్ల విద్యార్హతల ఆధారంగా క్యాడర్లో వివక్షకు తావులేదని హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ కోర్టు అప్పీళ్లను కొట్టివేసింది. (2) ఎమ్బీబీయెస్ వైద్యులు నిర్వర్తించిన విధులు, విధులను ఎంబీబీఎస్ కాని డాక్టర్లు కూడా నిర్వర్తిస్తున్నారని, ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను కూడా స్వతంత్రంగా నిర్వహిస్తున్నారని, అందువల్ల వారికి సమాన వేతనం లభిస్తుందని పేర్కొన్నారు.

13. హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన ఆదేశాలతో విసిగిపోయిన రాష్ట్రం పై అప్పీళ్లనుతెరపైకి తెచ్చింది. 08.09.2014 న, ఈ కోర్టు స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్లలో సెలవు మంజూరు చేసింది మరియు ఈ క్రింది విధంగా మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

"సెలవు మంజూరైంది.

ఇరుపక్షాల తరపు న్యాయవాదుల వాదనలు విన్న గుజరాత్ రాష్ట్రం రెండు నెలల్లో 50 శాతం వరకు హైకోర్టు ఆదేశాలను పాటించాలని ఆదేశించింది. అప్పీలు తిరస్కరణకు గురైతే, ప్రతివాదులు మిగిలిన 50% వడ్డీతో సహా పొందడానికి అర్హులు అని వేరే చెప్పనవసరం లేదు, ఇది అప్పీల్ తుది తీర్పు సమయంలో నిర్ణయించబడుతుంది.

విచారణ వేగవంతమైంది."

14. 08.09.2014 న జారీ చేసిన పై మధ్యంతర ఆదేశాలను పాటించలేదని పేర్కొంటూ 2016 లో కోర్టు ధిక్కరణ పిటిషన్లు దాఖలయ్యాయి. 2016 అక్టోబర్ నెలాఖరులోగా ఆ ఉత్తర్వులను ప్రభుత్వం పాటిస్తామని చేసిన ప్రకటన ఆధారంగా ఆ కోర్టు ధిక్కరణ పిటిషన్లను పరిష్కరించారు.

15. అయితే 08.09.2014 నాటి ఉత్తర్వులను ఉద్దేశపూర్వకంగా ఉల్లంఘించారంటూ2017 లో కొత్తగా మూడు కోర్టు ధిక్కరణ పిటిషన్లు దాఖలయ్యాయి. ఈ కోర్టు ధిక్కరణ పిటిషన్లను ప్రధాన అప్పీళ్లతో పాటు లిస్ట్ చేయాలని ఆదేశించామని, అందుకే మా చేతిలో ఐదు సివిల్ అప్పీళ్లు, మూడు పిటిషన్లు ఉన్నాయి. ప్రాథమిక వాదన[మార్చు]

16. ఈ అప్పీళ్లలోలేవనెత్తిన ప్రశ్న ఉత్తర ఢిల్లీ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ల కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు పరిధిలోకి వస్తుందని ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది ప్రాథమికంగా వాదించారు. డాక్టర్ రామ్ నరేష్ శర్మ 1, అందువల్ల హైకోర్టు ఆదేశాలను మరింత లోతుగా పరిశీలించాల్సిన అవసరం లేదు. అందువల్ల, అర్హతలపై ప్రత్యర్థుల వాదనలను పరిగణనలోకి తీసుకునే ముందు ఈ ప్రాథమిక సమస్యను పరిష్కరించడం అవసరం.

17. డాక్టర్ రామ్ నరేష్ శర్మ (సుప్ర)లో అల్లోపతి వైద్యులకు ఇచ్చిన పదవీ విరమణ వయసును 60 ఏళ్ల నుంచి 65 ఏళ్లకు పెంచడం వల్ల కలిగే ప్రయోజనం ఆయుర్వేద వైద్యులకు కూడా లభిస్తుందా లేదా అనే ప్రశ్న తలెత్తింది. ఈ నిర్ణయాల్లో ఈ క్రింద విధంగా జరిగింది:

> 22. ఆయుష్ వైద్యులు, వైద్యులను సీహెచ్ ఎస్ ఉదాసీన కేటగిరీల కింద వర్గీకరించడం సహేతుకమైనదని, చట్టప్రకారం అనుమతించదగినదన్నది పిటిషనర్ల ఉమ్మడి వాదన. ఇది మాకు నచ్చదు మరియు వర్గీకరణ వివక్షాపూరితమైనది మరియు అసమంజసమైనది అని ట్రిబ్యునల్

మరియు ఢిల్లీ హైకోర్టు కనుగొన్న విషయాలతో మేము ఏకీభవిస్తాము, ఎందుకంటే రెండు విభాగాల వైద్యులు వారి రోగులకు చికిత్స చేయడం మరియు నయం చేయడంలో ఒకే పనిని చేస్తున్నారు. ఒకే ఒక తేడా ఏమిటంటే ఆయుష్ వైద్యులు ఆయుర్వేదం, యునాని వంటి స్వదేశీ వైద్య విధానాలను ఉపయోగిస్తున్నారు మరియు సిహెచ్ఎస్ వైద్యులు తమ రోగులను చూసుకోవడానికి అల్లోపతిని ఉపయోగిస్తున్నారు. మన అవగాహనలో, విషయాల యొక్క ప్రామాణిక పథకం కింద చికిత్స విధానం, అర్థం చేసుకోదగిన వ్యత్యాసంగా అర్హత పొందదు. అందువల్ల, దాని ఆధారంగా ఇటువంటి అసమంజసమైన వర్గీకరణ మరియు వివక్ష ఖచ్చితంగా రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14 కు విరుద్ధం. పదవీ విరమణ వయసును 65 ఏళ్లకు పెంచుతూ ఆయుష్ మంత్రిత్వ శాఖ 24.11.2017 న జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు కూడా ఇదే అభిప్రాయాన్ని బలపరుస్తున్నాయి. 31.05.2016 నాటి కేంద్ర ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ నోటిఫికేషన్లకు అనుగుణంగా ఈ పొడిగింపు ఉంది.

23. ఆయుష్, సీహెచ్ ఎస్ కింద వైద్యులు రోగులకు సేవలందిస్తున్నారని, ఈ ప్రధాన అంశంలో వారిని వేరు చేయడానికి ఏమీ లేదన్నారు. అందువల్ల, ఈ రెండు వర్గాల వైద్యులకు పదవీ విరమణ వయస్సు పొడిగింపు ప్రయోజనాన్ని అందించడానికి భిన్నమైన కారణాలను కలిగి ఉండటానికి హేతుబద్ధమైన సమర్థన కనిపించదు. అందువల్ల 24.11.2017 నాటి ఆయుష్ మంత్రిత్వ శాఖ (ఎఫ్.నెం.డి.14019/4/2016-ఇ-ఐ(ఆయుష్)) ఉత్తర్వులను 31.05.2016 నుంచి సంబంధిత వైద్యులందరికీ ప్రస్తుత అప్పీళ్లలో వర్తింపజేయాలి. అన్ని పర్యవసానాలు ఈ నిర్ధారణ నుంచే జరగాలి.

18. తీర్పులోని భాగాన్ని క్షుణ్ణంగా చదివితే, తలెత్తే ప్రశ్న ఇకపై రెస్ఇంటెగ్రా కాదని, అన్ని సేవా పరిస్థితులకు సంబంధించి అల్లోపతి వైద్యులు, ఆయుర్వేద వైద్యులను సమానంగా చూడాలని అనిపించవచ్చు. అయితే మొత్తం తీర్పును క్షుణ్ణంగా పరిశీలిస్తే 24.11.2017 నాటి ఆయుర్వేద, యోగా, ప్రకృతి వైద్యం, యునానీ, సిద్ధ, హోమియోపతి (ఆయుష్) మంత్రిత్వ శాఖ ఆదేశాల మేరకు ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు తెలుస్తోంది. 31.05.2016 న కేంద్ర ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల ద్వారా అల్లోపతి వైద్యుల వయోపరిమితిని పెంచుతూ నిర్ణయంలోని పేరా 2 ను బట్టి తెలుస్తోంది. ఆ తర్వాత 1922 నాటి ఫండమెంటల్ రూల్స్ అండ్ సప్లిమెంటరీ రూల్స్ కు సవరణలు చేశారు. 31.05.2016 నాటి మంత్రిత్వ శాఖ ఉత్తర్వుల పరిధిలోకి ఆయుర్వేద వైద్యులు రాకపోవడంతో ఆయుర్వేద వైద్యులు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్ కు దరఖాస్తులు దాఖలు చేశారు. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్ 24.08.2017 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా దరఖాస్తులను అనుమతించింది. ట్రిబ్యునల్ తీర్పును సవాలు చేస్తూ ఉత్తర ఢిల్లీ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ (యాజమాన్యం) ఢిల్లీ హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్లు దాఖలు చేసింది. రిట్ పిటిషన్లు పెండింగ్ లో ఉన్న సమయంలో ఆయుష్ మంత్రిత్వ శాఖ 24.11.2017 న ఆయుష్ వైద్యుల పదవీ విరమణ వయసును 65 ఏళ్లకు పెంచుతూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. డాక్టర్ రామ్ నరేష్ శర్మ విషయంలో పైన చెప్పిన విధంగానే ఈ కోర్టు తీర్పునిచ్చింది.ఆయుష్ వైద్యులు, అల్లోపతి వైద్యులు సమాన విధులు, బాధ్యతలు నిర్వహిస్తూ సమాన వేతనానికి అర్హులేనా అనే ప్రశ్నలోకి ఈ కోర్టు వెళ్లలేదు.

19. సమాన పనికి సమాన వేతనం ఉంటుందనే చట్టం యొక్క సమస్య మధ్య ఉన్న ప్రాథమిక వ్యత్యాసాన్ని మనం గుర్తుంచుకోవాలి; మరియు (ii) రెండు కేటగిరీల ఉద్యోగులు సమానంగా పని చేస్తున్నారా లేదా అనే అంశంపై చర్చ జరుగుతుంది. అల్లోపతి వైద్యులతో సమానంగా ఆయుష్ వైద్యులు

పనిచేస్తున్నారా అనే డాక్టర్ రామ్ నరేష్ శర్మలోని వాస్తవ కోణాన్ని ఈ కోర్టు పరిశీలించలేదు. అల్లోపతి వైద్యులతో సమానంగా ఆయుష్ వైద్యుల పదవీ విరమణ వయసును పెంచుతూ ఆయుష్ మంత్రిత్వ శాఖ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులపై ఈ కోర్టు ఆధారపడింది.

20. ఏదేమైనా, పదవీ విరమణ వయస్సు ప్రశ్న వేతన తగ్గింపులు మరియు వేతన సవరణకు సంబంధించిన సర్వీస్ షరతులకు భిన్నంగా ఉంటుంది. అందువల్ల, ఈ అప్పీళ్లలో ప్రస్తావించిన అంశాలు డాక్టర్ రామ్ నరేష్ శర్మలో తీసుకున్న నిర్ణయం ద్వారా కవర్ అవుతాయని మేము అనుకోవడం లేదు.

ఇతర వాదనలు

21. వేతనాల పెంపునకు టిక్కూ వేతన సంఘం సిఫార్సులు కేవలం ఎంబీబీఎస్ వైద్యులకు మాత్రమే వర్తిస్తాయని హైకోర్టు తరపు న్యాయవాది వాదించారు. అల్లోపతి వైద్యుల కొరత కారణంగా అల్లోపతి వైద్యులకు అనుకూలంగా వేతన స్కేలును సవరించడం అనివార్యమైందని; అర్హత కలిగిన ఎంబీబీఎస్ వైద్యులను నియమించడం ద్వారా పౌరులకు తగిన ఆరోగ్య మౌలిక సదుపాయాలను కల్పించే రాజ్యాంగపరమైన బాధ్యతను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నెరవేర్చాల్సి ఉందని, అయితే పేలవమైన వేతన వ్యవస్థ కారణంగా రాష్ట్రం తగినంత ప్రతిభావంతులను ఆకర్షించలేకపోయిందని; దీనికి విరుద్ధంగా, రాష్ట్రం ఎప్పుడూ ఆయుష్ వైద్యుల కొరతను నిర్వహించలేదని, అందువల్ల అర్హత కలిగిన ఆయుష్ వైద్యులను సేవకు రావడానికి ఆకర్షించాల్సిన అవసరం లేదని; అర్హతల ఆధారంగా ఒకే సంస్థలో పనిచేసే వ్యక్తులకు వేర్వేరు వేతనాలను అందించడానికి చట్టంలో ఎటువంటి ఆటంకం లేదని; మరియు అల్లోపతి వైద్యులు మరియు ఆయుష్ వైద్యులు నిర్వహించే విధులు మరియు బాధ్యతల యొక్క పూర్తి భిన్నమైన స్వభావాన్ని హైకోర్టు ప్రశంసించడంలో ఘోరంగా విఫలమైందని, అందువల్ల ఈ ఉత్తర్వు చట్టంలో మరియు వాస్తవాలలో తప్పు అని పేర్కొంది.

22. దీనికి ప్రతిస్పందనగా, అల్లోపతి వైద్యులు మరియు ఆయుష్ వైద్యులు ఇద్దరినీ గుజరాత్ మెడికల్ సర్వీసెస్ యొక్క క్లాస్-2 లో ఉన్న మెడికల్ ఆఫీసర్ పోస్టుకు నియమించారని పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదించారు. వేర్వేరు అర్హతలున్న వ్యక్తులను ఒకే పే స్కేల్ తో ఒకే ఏకీకృత కేడర్ కు నియమించి, ఒకే రకమైన నియమాల ద్వారా పరిపాలించిన తరువాత, తరువాతి దశలో, ప్రభుత్వం వర్గీకరణ చేయదు; అర్హతలతో సంబంధం లేకుండా వైద్యాధికారులందరూ ఒకే విధమైన విధులు, బాధ్యతలను నిర్వర్తిస్తున్నారు; 01.01.1999 నాటి ప్రభుత్వ తీర్మానం ప్రకారం, టిక్కు వేతన సంఘం సిఫార్సులు ఈఎస్ఐ పథకంలో పనిచేసే ఎంబిబిఎస్ డిగ్రీ లేని వారికి వర్తిస్తాయి; రిట్ పిటిషన్లను మేధావి న్యాయమూర్తి అనుమతించిన తరువాతే, 01.01.1999 నాటి తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకుంటూ 31.07.2013 న ప్రభుత్వం మరో పరిష్కారాన్ని జారీ చేసింది; రెండు కేటగిరీల వైద్యులు సమానంగా పనిచేస్తున్నారని, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 136 ప్రకారం ఎలాంటి జోక్యం అవసరం లేదని, అందువల్ల అప్పీళ్లను కొట్టివేయాలని విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి, హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ నమోదు చేసిన వాస్తవాలు స్పష్టం చేశాయి.

23. పై సమర్పణలను జాగ్రత్తగా పరిశీలించాము.

24. థీసిస్ లో పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన ప్రశ్నలు రెండు ప్రశ్నలు ఉత్పన్నమవుతాయి. అవి:

(I) ఒకే కేడర్ కు నియమితులైన అధికారులకు వారి వద్ద ఉన్న విద్యార్హతల ఆధారంగా వేర్వేరు వేతనాలను నిర్ణయించ వచ్చా?

(ii) అల్లోపతి వైద్యులు, స్వదేశీ వైద్య నిపుణులు "సమాన వేతనం" పొందడానికి "సమాన పని" చేస్తున్నారని చెప్ప వచ్చా?

ప్రశ్న నెం.1: ఒకే కేడర్ లో నియమితులైన అధికారులకు ఉన్న విద్యార్హతల ఆధారంగా వేర్వేరు వేతనాలను నిర్ణయించవచ్చా?

25. కేడర్ లో ఒకే పోస్టుకు ఎంపికైన వారికి విద్యార్హతల ఆధారంగా వేర్వేరు స్కేల్స్ వేతనాలు ఇవ్వవచ్చా అనేది మొదటి ప్రశ్న.

26. ఈ సమస్య ఇకపై రెస్ఇంటెగ్రా కానప్పటికీ, మేము కొత్త నిర్ణయాలను ప్రస్తావిస్తాము, వాటిలో కొన్ని హైకోర్టు ముందు కూడా ఉదహరించబడ్డాయి.

27. మైసూరు రాష్ట్రం వర్సెస్ పి.నరసింగరావు కేసులో ఈ కోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం పరిగణనలోకి తీసుకున్న తొలి కేసుల్లో ఒకటైన ట్రేసర్ల రెండు గ్రేడ్ల వర్గీకరణ, ఒకటి అధిక వేతన స్కేల్ ఉన్న మెట్రిక్యులేషన్లకు, మరొకటి తక్కువ వేతన స్కేల్ ఉన్న మెట్రిక్యులేషన్లకుమరొకటి రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14, 16 లను ఉల్లంఘించదని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. వాస్తవానికి హైదరాబాద్ సంస్థానంలో మెట్రిక్యులేషన్లు, నాన్ మెట్రిక్యులేషన్లు రెండూ ఒకే రకమైన వేతనాన్ని పొందుతున్నాయి, కానీ 1956 లో రాష్ట్రాల పునర్విభజన తరువాత, కొత్త మైసూరు రాష్ట్రానికి కేటాయించిన వారికి రెండు వేర్వేరు వేతన స్కేళ్లు ఇవ్వబడ్డాయి. అయినా ఈ కోర్టు వర్గీకరణను సమర్థించింది.

28. డాక్టర్ సి.గిరిజాంబాల్ వర్సెస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 3 లో మెడికల్ ఆఫీసర్ పోస్టుకు నియమితులైన డిప్లొమా ఇన్ ఆయుర్వేద మెడిసిన్ (డీఏఎం) హోల్డర్కు కాలేజ్ ఆఫ్ ఇంటిగ్రేటెడ్ మెడిసిన్ (జీసీఐఎం), లిసెంటియేట్ ఇన్ ఇండిజెనియస్ మెడిసిన్ (ఎల్ఐఎం) గ్రాడ్యుయేట్ హోల్డర్లకు ఇచ్చే వేతన స్కేల్కంటే తక్కువ వేతన స్కేల్ ఇచ్చారు. ఆంధ్రా ఆయుర్వేద, హోమియోపతి మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్స్ రిజిస్ట్రేషన్ యాక్ట్ 1956 ప్రకారం క్లాస్ 'ఎ' రిజిస్ట్రేషన్ సర్టిఫికేట్ ఉన్నవారికి మాత్రమే అధిక వేతనం లభిస్తుందని అధికారులు

పేర్కొన్నారు. అందువల్ల ఆమెను క్లాస్ 'ఎ' ప్రాక్టీషనర్ గా నమోదు చేసేలా ఆంధ్రా బోర్డ్ ఆఫ్ ఆయుర్వేదాన్ని ఆదేశించాలని కోరుతూ మెడికల్ ఆఫీసర్ రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. రిట్ పిటిషన్ ను హైకోర్టు అనుమతించడంతో రిట్ పిటిషనర్లకు రెట్రోస్పెక్టివ్ గా అధిక వేతనం మంజూరైంది. కానీ 1975 లో మెడికల్ ఆఫీసర్ల వేతనాల స్కేళ్ల పరిశీలన చేపట్టినప్పుడు 20.10.1975 నాటి జీవో నెం.574 ప్రకారం ఎల్ఐఎం ఉన్నవారికి అధిక వేతనం మంజూరు చేసి పిటిషనర్కు తక్కువ వేతనం ఇచ్చారు. ఈ వర్గీకరణపై ఆమె చేసిన సవాలును అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్ తోసిపుచ్చడంతో ఈ దావా ఈ కోర్టు ముందుకు వచ్చింది. ఈ వాదనను తోసిపుచ్చుతూనే, ఈ కోర్టు ఈ క్రింది పదాల్లో చట్టాన్ని స్పష్టం చేసింది:

"6. సమాన వేతనానికి సమానమైన పని అనే సూత్రాన్ని అన్ని రకాల సేవలలోనూ తప్పనిసరిగా అమలు చేయలేమని, వాటిని భర్తీ చేయాల్సినప్పుడువృత్తిపరమైన సేవల రంగంలో ఖచ్చితంగా దీనిని అమలు చేయలేమని మేము మొదట్లో గమనించాలనుకుంటున్నాము. ఏదైనా గాయం లేదా గాయానికి డ్రెస్సింగ్ అడోక్టర్ మరియు కాంపౌండర్ ఇద్దరూ చేస్తారు, కానీ ఈ పని చేయడానికి వైద్యుడికి కాంపౌండర్కంటే ఎక్కువ పరిహారం ఇవ్వలేమని ఖచ్చితంగా సూచించలేము. అదేవిధంగా, కోర్టులో ఒక కేసును సీనియర్ మరియు జూనియర్ లాయర్ ఇద్దరూ వాదిస్తారు, కానీ పారితోషికం రెండింటినీ సమానంగా పరిగణించాలని అంగీకరించడం కష్టం. అందువల్ల వృత్తిపరమైన సేవలను అందించే రంగంలో సమాన పనికి సమాన వేతనం అనే సూత్రం వర్తించదని స్పష్టమవుతోంది. జి.సి.ఐ.ఎమ్ యొక్క క్వాలిఫికేషన్ లేదా ఎల్.ఐ.ఎమ్ యొక్క అర్హత లేదా డి.ఎ.ఎం యొక్క క్వాలిఫికేషన్ కలిగి ఉన్న వైద్యాధికారులు, జిల్లా పరిషత్ లచే నిర్వహించబడుతున్న డిస్పెన్సరీలకు బాధ్యత వహించినప్పటికీ, ఒకరితో మరొకరు

సమానంగా సృష్టించబడరు మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం లేదా జిల్లా పరిషత్ లు ప్రతి కేటగిరీ వైద్యాధికారులకు వేర్వేరు వేతన ప్రమాణాలను నిర్దేశిస్తే అటువంటి ప్రిస్క్రిప్షన్ తో నోఫాల్ట్కనుగొనబడదు. ..."

29. డాక్టర్ సి.గిరిజాంబాల్ (సుప్రా) తీర్పును ఉదహరించినప్పటికీ, జిసిఐఎం, ఎల్ఐఎం, డ్యామ్ హోల్డర్ల విషయంలో రాష్ట్రం మొదటి నుంచీ వారిని సమానంగా చూడలేదని, ఎంబిబిఎస్ డిగ్రీ హోల్డర్ల విషయంలో, ఎంబిబిఎస్ డిగ్రీ హోల్డర్ల విషయంలో హైకోర్టు అదే విషయాన్ని గుర్తించడానికి ప్రయత్నించింది. క్యాడర్ అలాగే ఉండిపోయింది. అందువల్ల డాక్టర్ సి.గిరిజాంబాల్ తీర్పు చేతిలో ఉన్న కేసులకు వర్తించదని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది.

30. కానీ డాక్టర్ సి.గిరిజాంబల్ విషయంలో హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు సరైందేనని మేం భావించడం లేదు. ఈ కేసులో పిటిషనర్ మొదటి దఫా వ్యాజ్యంలో విజయం సాధించి జీసీఐఎం, ఎల్ఐఎం హోల్డర్లతో క్లాస్ 'ఎ' రిజిస్ట్రేషన్ సర్టిఫికేట్తో పాటు అదే స్కేల్ ఆఫ్ పే ఆన్పర్ను పొందారు. ఆ తర్వాతే పునర్విభజన చేపట్టి వర్గీకరణ చేయాలని కోరారు. డాక్టర్ సి.గిరిజాంబాల్ లోని పిటిషనర్ కోర్టు ఉత్తర్వుల ద్వారా ఇతరుల మాదిరిగానే చేరారు మరియు వేతన సవరణ సమయంలో ఆమె అసమానమైన చికిత్సను అనుభవించింది. అందువల్ల డాక్టర్ సి.గిరిజాంబాల్ తీర్పుపై హైకోర్టు చేసిన వివరణ సరైన ఆధారం కాదు.

31. మేవా రామ్ కనోజియా వర్సెస్ ఆల్ ఇండియా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్సెస్4 లో, ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మెడికల్ రీసెర్చ్ నిధులతో ఒక ప్రాజెక్టులో టీచర్ కోఆర్డినేటర్గా మొదట నియమించబడిన వ్యక్తి, అతని యూనిట్ ఆల్ ఇండియా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్సెస్లో విలీనం అయిన తర్వాత హియరింగ్ థెరపిస్ట్గా నియమించబడ్డాడు. మూడో వేతన సంఘం సిఫార్సులను అమలు

చేస్తూ స్పీచ్ థెరపిస్టులు, ఆడియాలజిస్టులతో సమానత్వం కల్పించాలని కోరారు. స్పీచ్ థెరపిస్టులు, ఆడియాలజిస్టుల మాదిరిగానే తాను విధులు, విధులు నిర్వర్తిస్తున్నానని పేర్కొంటూ రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 32 ప్రకారం నేరుగా ఈ కోర్టును ఆశ్రయించాల్సి వచ్చింది. అతని వాదనను తోసిపుచ్చుతూ, ఈ కోర్టు ఇలా పేర్కొంది "... సంబంధిత పోస్టుల అర్హతలు, విధులు మరియు బాధ్యతల ఆధారంగా ఉద్యోగులను వర్గీకరించడానికి ప్రభుత్వానికి స్వేచ్ఛ ఉంది. ...".

32. ఈ కేసులో అల్లోపతి వైద్యులు, ఆయుర్వేద వైద్యులు ఒకే విధమైన విధులు, బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తున్నారన్న కారణంతో మేవా రామ్ కనోజియా (సుప్ర)లో హైకోర్టు తీర్పు వెలువరించింది. వాస్తవానికి వారు ఒకే విధమైన విధులు, విధులు నిర్వర్తిస్తున్నారా అనే ప్రశ్నకు మన ముందు ఉన్న రెండో అంశానికి సమాధానాలు ఇస్తూ పరిష్కరిస్తాం.

33. శ్యాం బాబు వర్మ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా5 కేసులో ఈ కోర్టు ఇలా స్పష్టం చేసింది.... పని యొక్క స్వభావం దాదాపు ఒకేలా ఉండవచ్చు, కానీ వర్గీకరణ ను సమర్థించే విద్యార్హతలు లేదా అనుభవం ఆధారంగా వేతన స్కేల్ మారవచ్చు. ...". ఈ అభిప్రాయం ఈ కోర్టు యొక్క స్థిరమైన అభిప్రాయం.

34. హరియాణా వర్సెస్ రామ్ చందర్ కేసులో హైకోర్టు తీర్పుపై స్టే విధించింది. హర్యానా ప్రభుత్వ వృత్తి విద్యా సంస్థల్లోని భాషా ఉపాధ్యాయులు హయ్యర్ సెకండరీ పాఠశాలల్లోని ఉపాధ్యాయులతో సమానంగా వేతన స్కేలును కోరిన సందర్భం ఇది. ఆ సందర్భంలో ఉన్నత పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయులను లెక్చరర్లుగా నియమించి, మాస్టర్స్ డిగ్రీ ఉన్నవారిని మాత్రమే నియమించారు. అయితే, వోకేషనల్ ఎడ్యుకేషన్ ఇన్ స్టిట్యూట్లలో లాంగ్వేజ్ టీచర్లు ఆర్ట్స్ లో అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ డిగ్రీని, హిందీ/ఇంగ్లిష్ ను బోధనా సబ్జెక్టుగా తీసుకుని అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ డిగ్రీని మాత్రమే కలిగి ఉన్నారు. ఉన్నత విద్యా సంస్థల్లోని ఉపాధ్యాయుల

కంటే ఉన్నత పాఠశాలల్లోని ఉపాధ్యాయులకు అధిక విద్యార్హత ఉందని గుర్తించినప్పటికీ, ఆ సంస్థల్లో పనిచేసే భాషా ఉపాధ్యాయులకు హైకోర్టు ఉపశమనం కలిగించింది మరియు దీనిని ఈ కోర్టు సమర్థించింది. అందువల్ల హైకోర్టు తన ఉత్తర్వుల్లో ఈ నిర్ణయాన్ని తీవ్రంగా వ్యతిరేకించింది.

35. అయితే రామ్ చందర్ (సుప్ర)లో తీర్పును నిశితంగా పరిశీలిస్తే, విద్యార్హతల వ్యత్యాసాన్ని ప్రభుత్వమే విస్మరించిందనే కారణంతో ఈ కోర్టు ఉన్నత న్యాయస్థానం తీర్పును సమర్థించడానికి అంగీకరించిందని తెలుస్తుంది. తీర్పులోని 13 వ పేరాలో ఈ కోర్టు ఈ విధంగా పేర్కొంది.

13. రికార్డుల్లో బాగా స్థిరపడిన ఈ ముఖ్య లక్షణాల దృష్ట్యా విద్యార్హతల వ్యత్యాసం దృష్ట్యా ఈ రెండు రకాల ఉద్యోగులూ ఒకేలా ఉంటారనే నిర్ధారణ నుంచి తప్పించుకోలేం. విద్యార్హతల వ్యత్యాసానికి సంబంధించినంతవరకు, పైన పేర్కొన్న విధంగా కొంత ముఖ్యమైన మార్పును తెచ్చిపెట్టి ఉండవచ్చు, కాని ఉన్నత పాఠశాలల్లో పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్లందరికీ ఒకే విధమైన టైమ్ స్కేల్ రూ .1640-2900 అందించడం ద్వారా విద్యార్హతలలో ఈ వ్యత్యాసాన్ని విస్మరించడం సముచితం అని పిటిషనర్లు తమ స్వంత విజ్ఞతతో భావించారు. ...."

36. డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషన్, ఒడిశా వర్సెస్ ప్రమోద్ కుమార్ సాహూ7 కేసులో ఉన్నత వేతన స్కేల్ మంజూరుకు విద్యార్హత ఆధారంగా వర్గీకరణ చెల్లుబాటు అవుతుందని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఈ కోర్టు శ్యామ్ బాబు వర్మ (సుప్ర) తీర్పుపై ఆధారపడింది.

37. అందువల్ల విద్యార్హత ఆధారంగా వర్గీకరణ రాజ్యాంగంలోని 14, 16 అధికరణలను ఉల్లంఘించదని స్పష్టమవుతోంది. అందువల్ల, ఇష్యూ నెం.1 కు మా సమాధానం రాష్ట్రానికి అనుకూలంగా మరియు ప్రతివాదులకు వ్యతిరేకంగా ఉంటుంది.

ప్రశ్న నెం.2: అల్లోపతి వైద్యులు, ప్రత్యామ్నాయ వైద్య విధానాలను అభ్యసిస్తున్న వైద్యులు సమాన వేతనం పొందేలా 'సమాన పని' చేస్తున్నారని చెప్పవచ్చా?

38. స్వదేశీ, ఇతర అల్లోపతియేతరవైద్యవిధానాల్లో డిగ్రీలు, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ డిగ్రీలు పొందిన వారు అల్లోపతి వైద్యంలో డిగ్రీలు, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ డిగ్రీలు పొందిన వారితో సమానంగా పని చేస్తున్నారని, తద్వారా సమాన వేతనానికి అర్హులని చెప్పవచ్చా అనేది పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన రెండో ప్రశ్న.

39. వారు దాఖలు చేసిన రిట్ పిటిషన్లో ఎంబీబీఎస్ డిగ్రీలు పొందిన ఇతర వైద్యాధికారులు చేసిన పనినే తాము కూడా చేస్తున్నామని, వివిధ ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు/ కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్లలో కూడా సేవలందిస్తున్నామని పేర్కొన్నారు. జనరల్ డ్యూటీ మెడికల్ ఆఫీసర్ల జాబ్ చార్ట్ ప్రకారం కూడా వారు పేర్కొన్నారు. రెండు కేటగిరీల వైద్యులు నిర్వర్తించే విధులు ఒకేలా ఉంటాయి. ఎంబీబీఎస్ డిగ్రీలు చదివిన వారితో సమానమైన పదవుల్లో ఉన్నారని ప్రతివాదులు పేర్కొన్నారు.

40. హైకోర్టుకు అఫిడవిట్ దాఖలు చేసిన ప్రభుత్వం :-

(1) జనరల్ ఆసుపత్రులు, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులు వైద్య సేవల విభాగం పరిధిలోకి వస్తే, పీహెచ్ సీలు, సీహెచ్ సీలు, ప్రభుత్వ డిస్పెన్సరీలు పబ్లిక్ హెల్త్ డిపార్ట్ మెంట్ పరిధిలోకి వస్తాయి;

(2) వైద్య సేవలకు సంబంధించి ఎండీ/ఎమ్మెస్సీ పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ డిగ్రీ/డిప్లామా ఉన్న వైద్యులను క్లాస్-ఇస్పెషలిస్టు కేడర్ కు నియమించడం;

(3) హోమియోపతి వైద్యులను క్లాస్ -3 పోస్టులకునియమించడం;

(4) ఆయుర్వేద వైద్యులను క్లాస్ -2 పోస్టులకు నియమించడం; మరియు

సీనియర్నెం.	అల్లోపతివైద్యులు	ఆయుర్వేదవైద్యులు
1.	ఎంబీబీఎస్/ఎండీ/ పీజీడిగ్రీ/పీజీ / స్పెషలైజేషన్[మార్చు]	బీఏఎంఎస్/బీహెచ్ఎంఎస్/ఎండీ
2.	అత్యవసరవిధులు, ట్రామాకేసులు, శస్త్రచికిత్సకేసులు, పోస్టుమార్టంకేసులుచేయాల్సిఉంటుంది.	ఎమర్జెన్సీడ్యూటీలేదు, సర్జరీ, పోస్ట్మార్టంచేయలేం.
3.	ఓపీడీ, ఆపరేషన్థియేటర్లోపనిచేయాల్సిఉంటుంది.	ఆపరేషన్పనిలేదు
4.	ఐవీఇంజెక్షన్లు, ఏఆర్టీఇంజెక్షన్లుఇవ్వాలి.	వర్తించదు
5.	ఇచ్చేమందులుఅల్లోపతి. ఉదా: పెయిన్కిల్లర్స్	ఆయుర్వేదంఆధారంగా ఈ మందునుతయారుచేశారు. ఉదా: మరిగించిననీటితోపాడర్తీసుకోవాలి.
6.	అత్యవసరాలు,	ఆయుర్వేదచికిత్సగురించిప్రచారంచేయ

(v) ఈ రెండు కేటగిరీల వైద్యులు నిర్వర్తించే విధులు మరియు బాధ్యతల మధ్య చాలా వ్యత్యాసాలు ఉన్నాయి.

41. హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ముందు ప్రభుత్వం తరపున 23.07.2013 న దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్ లోని 9 వ పేరాలో పోలిక చార్టును అందించారు. అందులో ఇలా ఉంది:-

42. పై తులనాత్మక చార్టుతో పాటు, ఆయుర్వేద వైద్యం మరియు అల్లోపతి వైద్యం యొక్క వివిధ లక్షణాలను చూపించే మరొక సారూప్య చార్టును కూడా పండిత ప్రభుత్వ ప్లీడర్ హైకోర్టు ముందు ఉంచారు. ఈ ఉత్తర్వుల్లోని 5 వ పేరాలో హైకోర్టు ఈ చార్టును పొందుపరిచింది. అయితే, ఈ రెండు కేటగిరీల వైద్యులు సమాన లేదా ఒకే విధమైన విధులు, బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తున్నారా, సమాన వేతనం పొందడానికి అర్హులా అని తెలుసుకోవడానికి ఈ చార్ట్ ఉపయోగపడదు. ఈ రెండు వర్గాల వైద్యులు "ఏమి చేయగలరు" మరియు వివిధ రకాల వైద్య విధానాలు వివిధ అనారోగ్యాల నుండి బయటపడే వ్యక్తుల పట్ల కలిగి ఉన్న వ్యత్యాసాలను ఈ క్రమం యొక్క 5 వ పేరాలో సేకరించిన తులనాత్మక చార్ట్ చూపిస్తుంది. అయితే ఈ లక్షణాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే రెండు కేటగిరీల వైద్యులను సమానంగా చూడాలని ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించే అధికారం కోర్టుకు ఉండదు. ఈ రెండు రకాల మందుల లక్షణాలకు సంబంధించిన సారూప్య చార్టును పరిగణనలోకి తీసుకోవడం, పైన 41 వ పేరాలో సేకరించిన తులనాత్మక చార్టును పరిగణనలోకి తీసుకోకపోవడం హైకోర్టు ఇచ్చిన తొలి తప్పిదం.

43. పై పేరా 41 లో చూసినట్లుగా అల్లోపతి వైద్యులు అత్యవసర విధులు నిర్వర్తించడానికి, ట్రామా కేర్ అందించడానికి అవసరం. వారు ఆచరించే విజ్ఞాన స్వభావాన్ని బట్టి, శాస్త్ర, ఆధునిక వైద్య సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పురోగతితో, అల్లోపతి వైద్యులు నిర్వర్తించగల అత్యవసర కర్తవ్యాన్ని, వారు అందించే ట్రామా కేర్ ను ఆయుర్వేద వైద్యులు నిర్వర్తించలేరు.

44. సంక్లిష్టమైన శస్త్రచికిత్సలు చేసే సర్జన్లకు సహాయం చేయడం ఆయుర్వేద వైద్యులకు సాధ్యం కాదు, అయితే ఎంబిబిఎస్ వైద్యులు సహాయపడగలరు. ఒక వైద్యవిధానంమరొకదానికి వ్యతిరేకం అన్నట్లుగా అర్థం చేసుకోలేం. ఈ రెండు వైద్యవిధానాల సాపేక్ష యోగ్యతలను అంచనా వేయడం మన కర్తవ్యం కాదు, మన సామర్థ్యం కూడా కాదు. నిజానికి ఆయుర్వేద చరిత్ర అనేక శతాబ్దాల నాటిదని మనకు తెలుసు. ఎన్సైక్లోపీడియాబ్రిటానికా ప్రకారం క్రీస్తుపూర్వం 800 నుండి క్రీ.శ.1000 వరకు భారతీయ వైద్యం యొక్క పురాతన యుగం "కరక-సంహిత", "సుశ్రుత-సంహిత" అని పిలువబడే రెండు వైద్య గ్రంథాల ఉత్పత్తి ద్వారా గుర్తించబడింది. బ్రిటానికా వాల్యూమ్ 23 (15 వ ఎడిషన్) యొక్క 776 వ పేజీలో ఈ క్రింది విధంగా నమోదు చేయబడింది:-

> “శస్త్రచికిత్సలో ప్రాచీన హిందూ వైద్యం పరాకాష్టకు చేరుకుంది. హిందూ శస్త్రచికిత్సలు చేసిన ఆపరేషన్లలో కణితుల తొలగింపు, కోతలు మరియు గడ్డలు తొలగించడం, పొత్తికడుపులో ద్రవాన్ని విడుదల చేయడానికి పంక్చర్లు, విదేశీ శరీరాలను వెలికితీయడం, ఆసన ఫిస్టులాలనుమరమ్మత్తు చేయడం, పగుళ్లు, విచ్ఛేదనం, సిజేరియన్ విభాగాలు మరియు గాయాల కుట్టడం వంటివి

ఉన్నాయి. విస్తృత శ్రేణి శస్త్రచికిత్స పరికరాలను ఉపయోగించారు. సుశ్రుత ప్రకారం సర్జన్ కు వివిధ వర్ణనలతో కూడిన 20 పదునైన మరియు 1010 పరికరాలు ఉండాలి.

పరికరాలు ఎక్కువగా ఉక్కుతో ఉండేవి. ఆపరేషన్ల సమయంలో ఆల్కహాల్ ను మాదకద్రవ్యాలుగా ఉపయోగించినట్లు తెలుస్తోంది, మరియు వేడి నూనెలు మరియు తారు ద్వారా రక్తస్రావం ఆగిపోయింది. హిందూ శస్త్రచికిత్స నిపుణులు కంటిచూపును మెరుగుపరచడానికి లెన్స్నిక్కౌచింగ్ చేయడం ద్వారా కంటిశుక్లంపై కూడా శస్త్రచికిత్స చేశారు."

45. ఎమెరిటస్ ప్రొఫెసర్ ఆఫ్ మెడిసిన్ (అల్లోపతి) ఫరూఖ్ ఎరాచ్ఉద్వాడియా రచించి, ఆక్స్ఫర్డ్ యూనివర్శిటీ ప్రెస్ (2001 ఎడిషన్) ప్రచురించిన "మ్యాన్ అండ్ మెడిసిన్ - ఎ హిస్టరీ" అనే పుస్తకంలో ఆసక్తికరమైన సంఘటన పేజీ నెం.43 లో నివేదించబడింది. ఇది 1793 లో పూణేలో జరిగిన రైనోప్లాస్టీ (దీనికి సుశ్రుత ప్రసిద్ధి చెందింది) యొక్క డాక్యుమెంటేషన్ పనితీరు గురించి. 1792 లో మైసూర్ యుద్ధం సమయంలో ఆంగ్ల సైన్యంలో పనిచేస్తున్న కోవాస్జీ అనే పార్సీ పెద్దమనిషిని టిప్పు సుల్తాన్ సైనికులు బంధించారు. అతని ముక్కు, ఒక చేయి తెగిపోయాయి. అదే గతిని ఎదుర్కొన్న అతనితో పాటు అతని ముగ్గురు స్నేహితులు వృత్తిరీత్యా బ్రిక్లేయర్ అయిన ఒక వ్యక్తిని సంప్రదించారు. బ్రిక్లేయర్ ఒక శస్త్రచికిత్సను నిర్వహించారు, దీనిని బొంబాయి ప్రెసిడెన్సీలోని సీనియర్ బ్రిటిష్ సర్జన్లు థామస్ క్రూసో మరియు జేమ్స్ ఫైండ్లే వీక్షించారు. వారు చర్మ అంటుకట్టుట విధానాన్ని వివరించారు మరియు గీశారు మరియు దానిని మద్రాసు గెజిట్ లో ప్రచురించారు. ఇది తరువాత లండన్ యొక్క జెంటిల్ మెన్ మ్యాగజైన్ యొక్క అక్టోబర్ 1794 సంచికలో పునరుత్పత్తి చేయబడింది. శస్త్రచికిత్స ఈ క్రింది పదాలలో వివరించబడింది:-

"ముక్కు కొమ్మకు సన్నని మైనపు ప్లేట్ ను అమర్చి మంచి రూపాన్ని సంతరించుకున్న ముక్కును చదును చేసి నుదుటిపై పెడతారు. మైనం చుట్టూ ఒక గీత గీస్తారు, ఇది మరింత

ఉపయోగం కలిగి ఉంటుంది మరియు సర్జన్ అప్పుడు అది కప్పినంత చర్మాన్ని విడదీస్తాడు, ఇది కళ్ళ మధ్య ఒక చిన్న జారిని వదిలివేస్తుంది. ఈ స్లిప్ కొత్త మరియు పాత భాగాల మధ్య కలయిక జరిగే వరకు చలామణిని కాపాడుతుంది.

ముక్కు యొక్క స్టంప్స్ యొక్క సికాట్రిక్స్ తరువాత జతచేయబడుతుంది మరియు కొత్త భాగం వెనుక వెంటనే ఒక కోత చేయబడుతుంది, ఇది రెండు ఆలేల చుట్టూ వెళుతుంది మరియు పై పెదవి వెంట వెళుతుంది. ఇప్పుడు నుదిటి నుండి కిందకు తీసుకువచ్చి, చుట్టూ సగం తిప్పిన చర్మాన్ని ఈ కోతలోకి చొప్పించారు, తద్వారా ముక్కు పైన డబుల్ హోల్డ్ తో ఏర్పడుతుంది మరియు కోతలో దాని అలే మరియు సెప్టం క్రింద అమర్చబడుతుంది.

ఒక చిన్న టెర్రాజపానికా (లేత కాటెచు) నీటితో మెత్తబడి, వస్త్రం యొక్క స్లిప్పులపై వ్యాపించి ఉంటుంది, వీటిలో ఐదు లేదా ఆరు ఒకదానికొకటి అమర్చబడి జాయినింగ్ ను భద్రపరుస్తాయి. ఈ సిమెంట్ తప్ప మరే డ్రెస్సింగ్ ను నాలుగు రోజుల పాటు వాడరు. తరువాత దానిని తొలగించి ముంచిన ఇంఫీ (క్లారిఫైడ్ బటర్) బట్టలు వేస్తారు. చర్మం యొక్క కనెక్టింగ్ స్లిప్ ఇరవయ్యో రోజున విభజించబడింది, కొత్త ముక్కు యొక్క రూపాన్ని మెరుగుపరచడానికి కొంచెం ఎక్కువ విచ్ఛిన్నం అవసరం. శస్త్రచికిత్స చేసిన నాలుగైదు రోజుల తర్వాత రోగిని వీపుపై పడుకోబెట్టి, పదో రోజు మెత్తటి గుడ్డ ముక్కలను ముక్కు రంధ్రాల్లో వేసి తగినంతగా తెరిచి ఉంచుతారు.

46. పై సంఘటన లండన్ లోని 30 ఏళ్ల సర్జన్ జె.సి.కార్పు దృష్టిని ఆకర్షించిందని ఉడ్వాడియా అనే పుస్తక రచయిత చెప్పారు. అతను 1814 లో ఒక రోగిపై ముక్కు మరమ్మత్తు కోసం అదే చర్మ అంటుకట్టుట పద్ధతిని విజయవంతంగా ఉపయోగించాడు. 1816 లో జె.సి.కార్పు తన

విజయవంతమైన ఫలితాలను "హిందూ సర్జికల్ టెక్నిక్"ను, దానితో "ది ఇండియన్నోస్"ను పాశ్చాత్య దేశాలకు పరిచయం చేశాడు.

47. చీలిక పెదవి మరమ్మతుకు అఫేషియల్స్కిన్ ఫ్లాప్ ను ఉపయోగించాలని సుశ్రుత సిఫారసు చేసిన తరువాత, కార్ల్ ఫెర్డినాండ్ వాన్ గ్రేఫ్ (1747-1840) జర్మనీ మరియు ఐరోపాలో ముక్కు యొక్క ప్లాస్టిక్ పునర్నిర్మాణం యొక్క భారతీయ శస్త్రచికిత్స సాంకేతికతను ప్రాచుర్యంలోకి తెచ్చాడని పుస్తక రచయిత పేర్కొన్నారు.

48. మశూచి వ్యాక్సిన్ను1798 లో డాక్టర్ ఎడ్వర్డ్ జెన్నర్ అనే ఆంగ్ల వైద్యుడు కనిపెట్టిన విషయం తెలిసిందే. కానీ 1905 ఫిబ్రవరిలో మద్రాసులో కింగ్స్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ ప్రివెంటివ్ మెడిసిన్ ప్రారంభోత్సవం సందర్భంగా అప్పటి మద్రాసు గవర్నరు లార్డ్ ఆంప్టిల్ ఇలా అన్నారు:-

> "మశూచి వైరస్ ఆవు ద్వారా వ్యాప్తి చెందడం ద్వారా పొందిన జంతు వ్యాక్సినేషన్ను ప్రాచీన హిందువులు ఉపయోగించే అవకాశం కూడా చాలా ఉంది, కాబట్టి కల్నల్ కింగ్ నాకు హామీ ఇస్తున్నాడు, పురాతన హిందూ వైద్యులలో గొప్పవాడైన ధన్వంతరి రాసిన ఒక రచన నుండి ఒక ఉల్లేఖన ఆధారంగా అతను ఈ ఆసక్తికరమైన సిద్ధాంతాన్ని ఆధారం చేసుకున్నాడు, ఇది ప్రస్తుత సందర్భానికి చాలా ఆకర్షణీయంగా మరియు చాలా ముఖ్యమైనది, నేను దానిని చదివే స్వేచ్ఛను మీ వద్దకు తీసుకువెళతాను. అది ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:
>
> "ఆవు బొడ్డు మీద లేదా మనిషి భుజం, మోచేతి మధ్య చేతిపైపోక్ యొక్క ద్రవాన్ని తీసుకొని, దానితో చేతులు భుజాలు మరియు మోచేతుల మధ్య రక్తం కనిపించే వరకు ఉంచండి - తరువాత ఆ ద్రవాన్ని రక్తంతో కలపడం వల్ల మశూచి జ్వరం వస్తుంది. ఇది వ్యాక్సినేషన్

స్వచ్ఛమైనది మరియు సరళమైనది. దీన్నిబట్టిజెన్నర్ గొప్ప ఆవిష్కరణను ప్రాచీన హిందువులు ముందుగానే ఊహించినట్లు తెలుస్తుంది."

49. కాబట్టి ప్రతి ప్రత్యామ్నాయ వైద్య విధానానికి చరిత్రలో సముచిత స్థానం ఉంటుందనడంలో సందేహం లేదు. కానీ నేడు స్వదేశీ వైద్య విధానాల అభ్యాసకులు సంక్లిష్టమైన శస్త్రచికిత్సలు చేయడం లేదు. ఆయుర్వేదం యొక్క అధ్యయనం వారికి థీసిస్ చేయడానికి అధికారం ఇవ్వదు.

50. అదేవిధంగా, ఆయుర్వేద వైద్యుల పర్యవేక్షణలో పోస్ట్మార్టం లేదా శవపరీక్ష నిర్వహించబడదు. 19738 క్రిమినల్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 174 ప్రకారం ఆత్మహత్య తదితరాలపై పోలీసులు విచారణ జరిపి రిపోర్టు చేసే వెసులుబాటు ఉంది. సెక్షన్ 174 లోని సబ్ సెక్షన్ (3) ప్రకారం, వివాహమైన ఏడేళ్లలోపు మహిళ ఆత్మహత్య చేసుకోవడం వంటి కొన్ని రకాల సందర్భాల్లో, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సూచించిన నిబంధనలకు లోబడి, పోలీసు అధికారి, దానిని పరీక్షించే ఉద్దేశ్యంతో, సమీప సివిల్ సర్జన్ లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నియమించిన ఇతర అర్హత కలిగిన వైద్యుడికి మృతదేహాన్ని పంపాలి; (2) వివాహమైన ఏడేళ్లలోపు కొన్ని సందర్భాల్లో స్త్రీ మరణించడం; మరియు (iii) మరణానికి కారణం గురించి ఏవైనా సందేహాలు ఉన్న సందర్భాలు.

51. సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 176 ప్రకారం మరణానికి గల కారణాలపై మేజిస్ట్రేట్ల విచారణ ఉంటుంది. సెక్షన్ 176 యొక్క సబ్ సెక్షన్ (5) "సివిల్ సర్జన్ లేదా ఇతర అర్హత కలిగిన వైద్యుడు" అనే ఇలాంటి పదాలను ఉపయోగిస్తుంది. సాధారణంగా ఆయుష్ వైద్యులు పోస్టుమార్టం నిర్వహించడానికి సమర్థులుగా నోటిఫై చేయబడతారని మేము అనుకోము.

52. నగరాలు/పట్టణాల్లోని జనరల్ ఆస్పత్రుల్లో ఔట్ పేషెంట్ రోజుల్లో (ఓపీడీ) ఎంబీబీఎస్ డాక్టర్లు వంద మంది రోగులకు వైద్యం చేయించడం అందరికీ తెలిసిన విషయమే, ఆయుర్వేద వైద్యుల విషయంలో అలా కాదు.

53. పైన 41 వ పేరాగ్రాఫ్ లో పొందుపరిచిన తులనాత్మక చార్టులో గుజరాత్ రాష్ట్రం ఐవీ ఇంజెక్షన్లు, ఏఆర్ టీ ఇంజెక్షన్లను ఆయుర్వేద వైద్యులు ఇవ్వరాదని పేర్కొంది.

54. అందువల్ల ఆయుర్వేద వైద్యుల ప్రాముఖ్యతను గుర్తించి, ప్రత్యామ్నాయ/స్వదేశీ వైద్య విధానాలను ప్రోత్సహించాల్సిన అవసరాన్ని గుర్తిస్తూనే, రెండు వర్గాల వైద్యులు సమాన వేతనం పొందడానికి సమాన కృషి చేయడం లేదనే వాస్తవాన్ని మనం విస్మరించకూడదు. అందువల్ల ఇష్యూ నెం.2 కు అప్పీలు దారు రాష్ట్రానికి అనుకూలంగా, ప్రతివాదులకు వ్యతిరేకంగా సమాధానం ఇవ్వాల్సి ఉంటుంది.

ముగింపు

55. ఈ రెండు అంశాలకు మనం ఇచ్చిన సమాధానాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని సివిల్ అప్పీళ్లను అనుమతించి, హైకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను కొట్టివేయాల్సి ఉంటుంది. 08.09.2014 న ఈ కోర్టు ఇచ్చిన మధ్యంతర ఉత్తర్వుల ద్వారా ప్రతివాదులు పొందిన ప్రయోజనాలను ప్రతివాదుల నుంచి రికవరీ చేయాల్సి ఉంటుంది. మామూలుగా అయితే, రాష్ట్రం కోలుకోవడానికి అనుమతించాలని మేము కోరుకోలేదు, కాని కొంతమంది వైద్యులు పొందారు మరియు కొంతమంది పొందలేదు. ఆయుర్వేద వైద్యులలో, 08.09.2014 నాటి ఈ కోర్టు మధ్యంతర ఉత్తర్వు ద్వారా ఇప్పటికే కొన్ని ప్రయోజనాలను పొందిన వారికి మరియు అటువంటి ప్రయోజనాలను పొందని వారికి మధ్య వర్గీకరణ చేయలేము. అంతేకాక, కేసు యొక్క అంతిమ ఫలితం అటువంటి వ్యక్తికి వ్యతిరేకంగా ఉంటే, కోర్టు జారీ చేసిన

మధ్యంతర ఉత్తర్వు ద్వారా ఒక వ్యక్తి పొందిన ప్రయోజనాన్ని నిలుపుకోలేమని ప్రాథమిక సూత్రాన్ని మనం విస్మరించలేము.

56. అందువల్ల అన్ని అప్పీళ్లను అనుమతించి, హైకోర్టు ఉత్తర్వులను కొట్టివేసి, ప్రతివాదులు దాఖలు చేసిన రిట్ పిటిషన్లను కొట్టివేస్తారు. కోర్టు ధిక్కారణ పిటిషన్లతో పాటు ఇంప్లీడ్ అప్లికేషన్(లు)తో సహా అన్ని ఇంటర్లకుటరీపిటిషన్లను కూడా కొట్టివేస్తారు. నో కాస్ట్స్.

నిధి జైన్ అప్పీల్స్ కు అనుమతి.

(సహాయం : మయాంక్ బాత్రా, ఎల్ సీఆర్ ఏ)